

ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๒๕๖๗๕

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ชักซ้อมการดำเนินการตามโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก
เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมที่ดิน ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๑๕๑๘๙ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานสรุปผลการดำเนินการโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์
ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งให้จังหวัดเร่งรัดเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑. โครงการที่จังหวัดดำเนินการก่อนวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งจะต้องดำเนินการออกหนังสืออนุญาตฯ ให้แก่ราษฎรเป็นรายแปลงตามหลักเกณฑ์เดิม ให้จังหวัดเร่งรัดการออกและแจกหนังสืออนุญาตฯ ให้ราษฎรที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ
๒. โครงการที่จังหวัดดำเนินการหลังวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งจะต้องดำเนินการออกหนังสืออนุญาตฯ ในรูปแบบรวม ให้จังหวัดเร่งรัดการแจกหนังสืออนุญาตฯ ให้ชุมชนในรูปสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ที่ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาเพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ และคณะกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด)
๓. โครงการที่จังหวัดได้ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐตามนโยบายแก้ไขปัญหาความยากจนแล้ว ขอให้จังหวัดตรวจสอบว่าหนังสืออนุญาตฯ ที่ออกให้แก่ราษฎรตามหลักเกณฑ์เดิมซึ่งครบกำหนด ๕ ปี และยังไม่ต่อหนังสืออนุญาตฯ หรืออยู่ระหว่างการดำเนินการต่อหนังสืออนุญาตฯ มีจำนวนกี่โครงการ ก็แปลงย่อย ก็ครัวเรือน และเร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อหนังสืออนุญาตฯ ให้แก่ราษฎรตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากปัจจุบันยังมีบางจังหวัดที่มีปัญหาข้อขัดข้องในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุกเพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการฯ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงขอให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ในการพิจารณาต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐจะต้องต่อเนื่องจากหนังสืออนุญาตฉบับเดิม เพื่อให้สิทธิการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ส่วนกรณีเหตุแห่งความล่าช้าในการดำเนินการ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๖ (๑) และข้อ ๑๓ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการพิจารณา

/เพื่ออนุญาต...

เพื่ออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ หากคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุอันสมควร ก็สามารถพิจารณาอนุญาตให้ต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐย้อนหลังได้

๒. การนับระยะเวลาเริ่มต้นการต่อหนังสืออนุญาต ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๓/ว ๓๔๔ ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ข้อ ๓.๓ กำหนดว่า ระยะเวลาในการอนุญาตคราวละ ๕ ปี โดยเริ่มนับตั้งแต่วันที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดในหนังสืออนุญาต ส่วนการนับระยะเวลาให้นับตามบทบัญญัติในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓ ดังนั้น การนับระยะเวลาเริ่มต้นของการต่ออายุหนังสืออนุญาต จึงต้องเริ่มนับต่อจากวันที่หนังสืออนุญาตครบกำหนด ๕ ปี เพื่อให้สิทธิในการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐเป็นไปอย่างต่อเนื่องมิให้เกิดช่องว่างในการใช้สิทธิในที่ดินของรัฐดังกล่าว เช่น การอนุญาต ๕ ปี วันเริ่มต้นคือ ๑ มกราคม ๒๕๔๗ วันสิ้นสุดคือ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ วันที่เริ่มต้นต่ออายุหนังสืออนุญาต คือวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒

๓. การพิจารณาลงนามออกใบอนุญาตเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และตามมาตรา ๓๙ กำหนดว่า การออกคำสั่งทางปกครองเจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ได้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยสามารถกำหนดเงื่อนไขให้สิทธิหรือภาระหน้าที่เริ่มมีผลหรือสิ้นสุด ณ เวลาใดเวลาหนึ่งได้ตามความเหมาะสมแก่กรณี ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้ดุลพินิจที่จะออกคำสั่งทางปกครองโดยกำหนดเงื่อนไขใด ๆ โดยอาจกำหนดเงื่อนไขเริ่มมีผลหรือเงื่อนไขสิ้นสุด ณ เวลาใดเวลาหนึ่งไว้ในคำสั่งทางปกครองนั้นได้ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ประสงค์จะออกคำสั่งทางปกครองโดยกำหนดเงื่อนไขเริ่มมีผลให้มีผลก่อนวันที่ออกคำสั่งสามารถกระทำได้ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยต้องไม่ทำให้เสียสิทธิหรือไม่รอนสิทธิของผู้รับคำสั่งทางปกครอง รวมทั้งเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง (เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๑๕๒๒/๒๕๖๕)

๔. โครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจนและพัฒนาชนบท ที่จังหวัดได้จัดส่งโครงการให้กรมที่ดินพิจารณาเห็นชอบและจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดดำเนินการรังวัดวางผังแบ่งแปลงก่อนวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๕๑๑.๔/ว ๓๓๕๑ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ เรื่อง การปรับแผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินของรัฐ กรณี มีการบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาคความยากจน ให้จังหวัดดำเนินการต่ออายุหนังสืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐแก่ราษฎรตามหลักเกณฑ์เดิม เนื่องจากได้มีการประชุมชี้แจงราษฎรในพื้นที่และราษฎรยอมรับการดำเนินการตามหลักเกณฑ์เดิมไว้แล้ว หากจะมีการปรับหลักเกณฑ์ให้เป็นการจัดในลักษณะแปลงรวมจะต้องมีการรับฟังความเห็นและได้รับความเห็นชอบจากราษฎรในโครงการเช่นเดียวกัน

๕. โครงการที่ได้ทำการรังวัดวางผังแบ่งแปลงก่อนวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ และเป็นกรณีที่ดินจัดส่งโครงการให้กรมที่ดินก่อนวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ เนื่องจากโครงการดังกล่าวยังมิได้มีการออกหนังสืออนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ และปัจจุบันพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้แล้ว ซึ่งตามมาตรา ๑๐(๔) ได้กำหนดรูปแบบการจัดที่ดินให้ชุมชนภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ในลักษณะแปลงรวมโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์หรือรูปแบบในลักษณะอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ คทช. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การใช้ที่ดินเกิดประโยชน์สูงสุด การดำเนินการจึงต้องถือปฏิบัติตามนโยบายพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว

ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดตรวจสอบและกรอกรายละเอียดข้อมูลการดำเนินการตามโครงการฯ ว่า ปัจจุบันมีที่สาธารณประโยชน์ที่นำมาจัดทำโครงการฯ ทั้งหมดกี่แปลง ผลการจัดที่ดินได้จำนวนกี่แปลง ออกหนังสืออนุญาตเมื่อใด จำนวนกี่แปลง แจกหนังสืออนุญาตจำนวนกี่แปลง กี่ครัวเรือน ต่อหนังสืออนุญาตจำนวนกี่แปลง กี่ครั้ง หนังสืออนุญาตที่ออกให้แก่ราษฎรตามหลักเกณฑ์เดิมซึ่งครบกำหนด ๕ ปี และยังไม่ต่อหนังสืออนุญาตหรืออยู่ระหว่างการดำเนินการต่อหนังสืออนุญาตจำนวนกี่โครงการ กี่แปลงย่อย กี่ครัวเรือน พร้อมทั้งเร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อหนังสืออนุญาตให้แก่ราษฎรตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๗ ให้แล้วเสร็จเป็นปัจจุบัน แล้วรายงานให้กรมที่ดินทราบตามแบบรายงานสรุปผลการดำเนินการ (สิ่งที่ส่งมาด้วย) พร้อมทั้งจัดส่งข้อมูลดังกล่าวในรูปแบบไฟล์ Excel ทาง E-mail address : mass.protection๑@gmail.com ทุกไตรมาส ภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไปนับแต่สิ้นไตรมาส โดยเริ่มรายงานครั้งแรกในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายชยาพร จันทร)
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักจัดการที่ดินของรัฐ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๘๕๐-๕๑

โทรสาร. ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๐๘

แบบรายงานสรุปผล
การดำเนินการโครงการฯ

แบบรายงานสรุปผลการดำเนินการโครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อขจัดความยากจนและพัฒนาชนบท

จังหวัด.....

[illegible]